

ProAgrian NEUVO-palvelut luomutiloille

Luomutuki-infot

8.4.2019 Masku, Heikki Ajosenpää

10.4.2019 Salo, Satu Näykki

Näin hyödyt Neuvo 2020 -palvelusta

Varmistat tukien saannin täysmääräisenä

- tiedät, mitä lainsäädännön ja tukiehtojen vaatimukset tarkoittavat käytännössä maatilallasi

Kartoitat uudet mahdollisuudet tukijärjestelmän hyödyntämiseen

- arvioimme ympäristö-, hyvinvointi- tai energiansäästötoimenpiteiden soveltuvuutta ja kannattavuutta maatilallesi

Löydät yrityksesi kehityskohteet ja parannat tulosta

- annamme rahanarvoisia ohjeita ja toimenpidesuosituksia
- saat ulkopuolisen näkemyksen yrityksesi kehittämiseen

Tarjoamme kaikkia Neuvo 2020 -palveluja

NEUVO 2020
VARMUUTTA!
RATKAISUJA!
TULEVAISUUTTA!

Nyky aikaistaminen
ja kilpailukyky

Kasvinsuojelu

Luomu

Energia

Ympäristö

Tuotantoeläimet

NEUVO 2020
VARMUUTTA!
RATKAISUJA!
TULEVAISUUTTA!

Onko investointi,
sukupolvenvaihdos tai
yhtiöittäminen ajankohtainen?
Mietitkö tuotantosunnan
muutosta tai monialaistamista?
Miten investointi tuottamaan,
uutuudet käyttöön ja toimimaan?

Mietitään yhdessä tulevaisuuteen
kantavat ratkaisut.

Hyödynnä Neuvo 2020!

LAAJENEE maatilan
nykyaikaistaminen
ja kilpailukyvyn
parantaminen osiolla

*Nyt
käytettävissä*
7000€

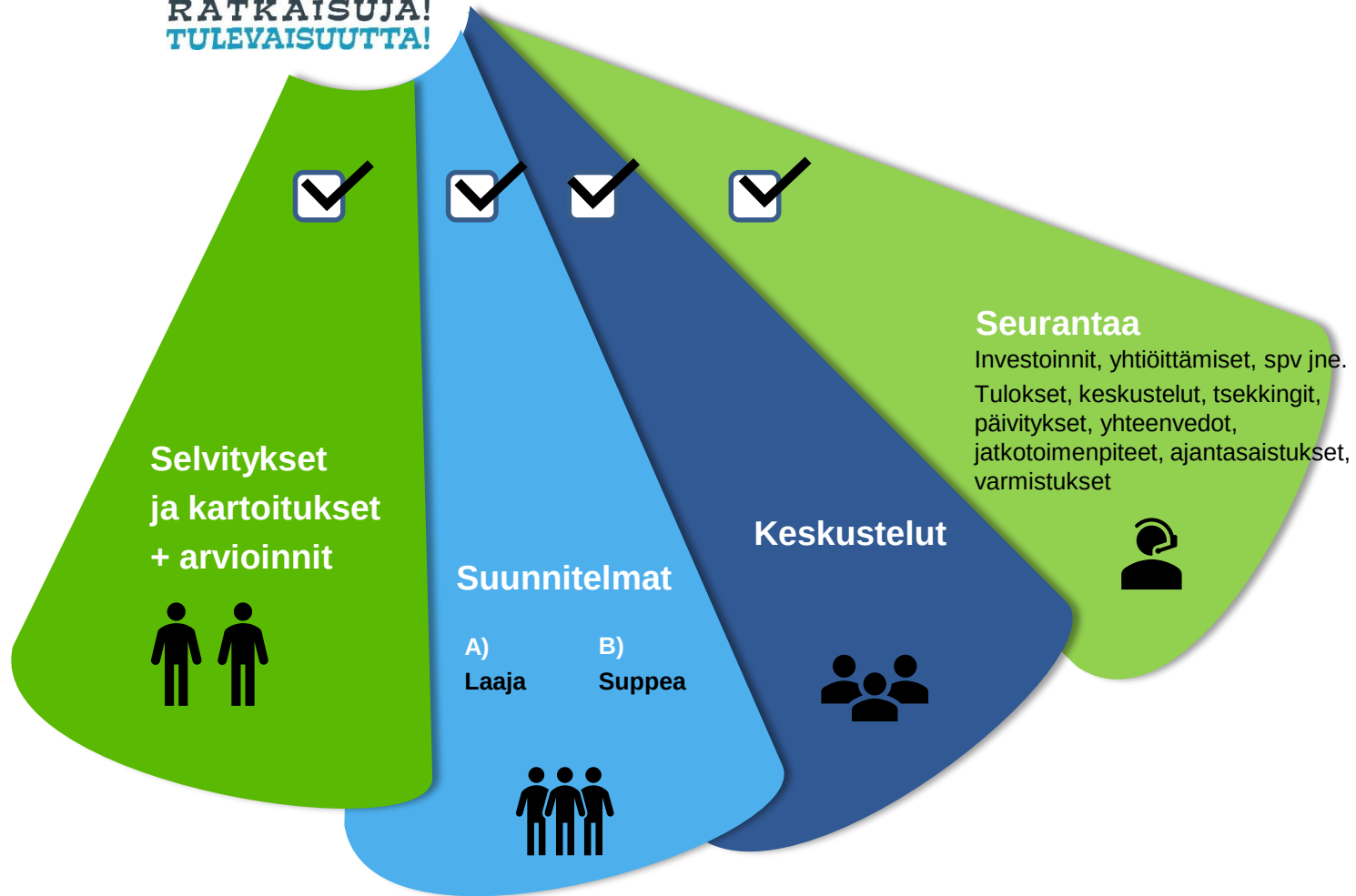
**Maksat vain alv:n osuuden,
joka on vähennyskelpoinen
arvonlisäverotuksessa**

Kiinnostaako sinua nämä?

- Mietitkö investointia?
- Onko investointi käynnistynyt hyvin?
- Onko sukupolvenvaihdos maatilallasi ajankohtainen?
- Kannattaako yhtiöittää?
- Miten voi parantaa tulosta?
- Miten siirtyä sähköiseen tilipalveluun?
- Mietitkö tuotantosuunnan muutosta tai yritystoiminnan käynnistämistä?

Tarjoamme sinulle

NEUVO 2020
YARMUUTTA!
RATKAISUJA!
TULEVAISUUTTA!

Maatilojen nykyaikaistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen

Suunnitelma maatilan nykyaikaistamiseksi ja kilpailukyvyn parantamiseksi

- Suunnitelma on laadittava Mavin ohjeistuksen mukaan. Ohjeiden mukaan suunnitelmassa on esitettävä vähintään seuraavat asiat:
 1. Maatilan nykytilanteen kartoitus
 2. Kehittämissuhteet talouslaskelmineen
 3. Suositukset/johtopäätökset
- Suunnitelma tulee liittää neuvontakorvauksen maksuhakemukseen Hyrrä-järjestelmässä.

N E U V O 2 0 2 0

VARMUUTTA! OPTIMOINTIA! VERKOSTOJA!

Neuvo 2020 -palvelun avulla varmuutta oikeellisuudesta ja vähemmän huolia.

www.proagria.fi/neuvo2020

LUOMUA VARMASTI.
Avullamme tuotevirta- ja rehukirjanpito kuntoon sekä luomusuunnitelma ajantasalle.

Kysy lisää!

Luomu

- **Luomua varmasti**

Avullamme valmistaudut luomutarkastukseen.
Käymme yhdessä läpi luomutuotannon ehdot ja katsomme, että tilasi toiminta on niiden mukaista.

Tarkastamme, että luomusuunnitelma on ajan tasalla.
Samalla selvitämme tilasi kehityskohteet.

- **Kiinnostaako luomu?**

Teemme arvioita, mitä luomutuotantoon siirtyminen tarkoittaa ja laadimme luomusuunnitelman tuotantosunnat huomioon ottaen.

Kehitä luomutilaasi

- Viljelykierron runkosuunnitelma
- Kasvinsuojelu luomussa
- Rehuntuotannon suunnitelma
- Rehujen budjetointi
- Eläinten hoitosuunnitelma
- Luomutilan riskien kartoitus
- Viljelykierron talouslaskenta
- Kasvustokäynti, rikkakasvit ja maankasvukunto

Maan kasvukunto

Perusasiat:

FYSIKAALISET: vesitalous, tiivistymät, pinnanmuotoilu

KEMIALLISET: kalkitus, ravinnesuhteet ja –puutteet

BIOLOGISET:

- humuksen määrän kasvattaminen
- mikrobeille ja maaperäeliöille hyvät oltavat (ruokaa ja suojaa) – liika muokkaus pahasta
- Kesanto ja kyntö hyvät keinot rikkojen hallinnassa, mutta pitkäaikaisena pahaksi ”maan alaiselle karjalle”

Onko nykyinen viljelykierto sopiva kaikille osa-alueille?

Pitäisikö eri kuntoisilla lohkoilla tehdä erilaiset kierrot?

Maan kasvukunnon hoito

Kun perusasiat on kunnossa, täytyy miettiä ylläpitoa:

- Olosuhteet: vuodet eivät ole veljeksiä
- Talous, "rahakasvit": miten viljelykiertoa voisi muuttaa?
- Rikkojen hallinta vaikuttaa myös

Seuraavat askeleet, jos tarvetta:
Täydennyslannoitus,
hivenpuutosten korjaus

Kokemuksia luomuvälvonnosta

- Papereissa parantamisen varaa
 - lannan laajaperäisyys selvitys
 - tuotevirtakirjanpito (varastot + pellolle tuodut)
 - varastotaseet

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomuvälvontalomake 4h

VILJELIJÄN ITSEARVIOINTI LOMAKE

LOMAKE TÄYTETÄÄN HYVISSÄ AJOIN ENNEN TARKASTUSTA. TUOTANTO-OHJEISTA LÖYTÄVÄT TARKEMMAT
SELITYKSET ALLA OLEVIIN KOHTIIN.

Saapunut ELY-keskukseen

TOIMIJAN TIEDOT	Toimijan nimi	Tilatunnus	Tilan tuotantosuunta
LUOMU- SUUNNITELMA	- Onko kaikille lohkoille tehty viljelykiertosuunnitelma? - Onko kasvinsuojelusuunnitelma tehty tilan erityispiirteet ja ongelmat huomioiden? - Paljonko on matkaa talouskeskuksesta kauimmaiselle lohkolle? Noin _____ km		Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei ☐
MUISTIINPANOT	- Selviääkö varastokirjanpidosta todellinen varastotilanne? - Mitä asioita kirjataan varastokirjanpitoon?		Kyllä ☐ Ei ☐
SIIRTYMÄVAIHE JA RINNAKKAIKIS- VILJELY	- Ovatko kaikki lohkot jo luomussa (ohittaneet siirtymävaiheen)? - Oletteko lisäämässä peltopinta-alanne? - Jos osa lohkoista on siirtymävaiheessa, onko tilallanne rinnakkaisviljelyä? - Onko rinnakkaisviljelyyn ELY-keskuksen lupa? (Jos tila jaettu tavanomaiseen ja luomuksikkoon) - Mitä rinnakkaisviljelysadolle tehdään?		Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Kyllä ☐ Ei ☐

Valmistaudu – perehdy muutoksiin

Luomutarkastus

- **Viljelijän itsearviointilomake** (doc)
 - Tällä lomakkeella viljelijä voi ennen tuotantotarkastusta arvioida täyttääkö hänen toimintansa tuotantovaatimukset.
- **Luomuelintarviketoimijan muistilista** (pdf)
 - Muistilista luomuelintarviketoimijoille tuotannon eri vaiheisiin liittyvistä vaatimuksista
- **Toimijan selvitys tuotantotarkastuksesta**(doc)
 - Jos toimija on eri mieltä tuotantotarkastuksen kulusta tai sillä havaituista asioista, hän voi jättää oman selvityksensä tällä lomakkeella. Täytetyn lomakkeen voi jättää tarkastajalle tai toimittaa viikon kuluessa tarkastuksesta asian omaiselle valvontaviranomaiselle.

www.ruokavirasto.fi
-> luomun
lomakkeet ja ohjeet

Mallipohjat luomutoimijoille

Tälle sivulle on koottu mallipohjia toimijoiden käyttöön. Pohjat ovat ohjeellisia eli toimija voi vapaasti käyttää omaan toimintaansa parhaiten soveltuvia pohjia, kunhan niissä on tuotantovaatimusten mukaiset tiedot.

Kokemuksia luomuvälvonnosta

- Dokumentit talteen
 - Kuitit (kopiot), rahtikirjat, tilausvahvistukset, siementen vakuustodistukset, kopiot vaatimuksenmukaisvakuuksista/viljapasseista
 - Valokuvia säkeistä yms.
 - **Luomusuunnitelma ajan tasalle**
-

www.ruokavirasto.fi
-> luomun
lomakkeet ja ohjeet,
mallipohjat

Ennalta ilmoittamaton ylimääräinen tarkastus

- Aiheuttaa tilalle alkuhämmennystä, jopa kiroilua
 - ELY-keskus valinnut tilat, joille tehdään tarkastus
 - Tilalla ollut jokin puute ed. tarkastuksessa
- > tätä asiaa katsotaan erityisesti
(poikkeusluvut, puutteelliset asiakirjat, puuttuvat dokumentit)
- Loppujen lopuksi tilat ottavat hyvin vastaan
 - Osa on korjannut puutteet heti edellisen tarkastuksen jälkeen
 - Tarkastus on maksuton

RUOKAVIRASTO
Lisenssi- ja eläintuotanto-osasto • Finnish Food Authority

**LUOMUELÄINTUOTANNON
TARKASTUKSEKERTOMUS**
luomunimikkeiden tuotannon valvonta

Valvontalomake 4b1

Yrityksen nimi: proagria.fi/lansi

Tarkastus: 27.10.00

Tarkastuspäivä: 4.4.10

☒ Ennalta ilmoittamatta tehty tarkastus
☐ Ylimääräinen tarkastus

Tarkastuksesta sovittu (pv ja klo): 4.4.10 klo 12

PAINOPISTE 1; ELÄINTEN ALKUPERÄ

* Onko eläimiä hankittu edellisen tarkastuksen jälkeen?
* Onko eläinten hankintaa varten tarvittava lupa haettu?

Luvan numero ja myöntämispäivä _____ ajalle _____

Miten selvitetty, että luomueläimiä ei ole saatavilla?

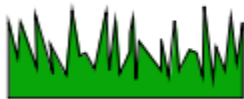
* Ostetut eläimet (tarvittaessa jatka erilliselle paperille tai ko...

Eläin	Alkuperä	Syntymäpv

Kokemuksia luomuvälvonnosta: rikat

Keskikesän kesanto

nurmi päätetään kyntämättä kesä-heinäkuun vaihteessa

apilanuturmi

- kova kilpailu kasvutilasta ja ravinteista
- rikkakasvit nääntyvät tai ainakaan eivät vahvistu

avokesanto

- väsytystaktiikalla tuhotaan kompensatiopisteessä olevat rikkataimet
- koko muokkauskerros kultivoidaan, työsyvyyttä lisäten
- ei kynnetä

kerääjäkasvusto

- kerää avokesannossa vapautuneet ravinteet kasvimassaan
- vahva kasvusto (kevätilja 150 kg/ha, keltasinappi, öljyretikka)
- varjostaa ja näännyttää
- ei syysmuokkausta!

talvi

- ei ravinnehukkaa
- rakenne säilyy

Lähde: Petri Leinonen, Elomestari

Nurmen lopetus keskikesän kesannolla

- porkkanapellon
- oikea reuna 2-vuotisen,
syyskynnetyn apilanurmen jälkeen
- vasen reuna keskikesän kesanto -
pyydyskasvi -yhdistelmän jälkeen

Luomumpi V-S –hanke 2018-2020

Toteuttajat: Livia, ProAgria Länsi-Suomi, Axxell

Luomumpi Varsinais-Suomi -hanke edistää luomualan kehitystä ja kasvua monipuolisesti. Hanke pyrkii lisäämään tietoisuutta luomutuotannosta.

- Uutiskirjeet
- FB-ryhmä
- Blogi: luomumpivs.livia.fi

Luomumpi Varsinais-Suomi

Uusi alueellinen tiedonvälityshanke luomutuotannon käytännöistä ja mahdollisuuksista.

ETUSIVU

HANKKEESTA

LUOMUKERUUOHJE

TAPAHTUMAKALENTERI

JUTTUARKISTO

PRO
Agria

Luomumpi V-S: tulevia tapahtumia

- **ti 9.4. Yritysvierailu: Munaxin vierailukeskus, klo 18-19.30, Torikantie 5, Laitila**
- **ti 16.4. Infotilaisuus: Luomuinfoilta, klo 17-20, Ilmaristen matkailutila, Väänteläntie 45, Lieto**

Luvassa ajankohtaista asiaa luomuvalvonnoista, hiilensidonnasta ja muokkauksesta sekä viljelijäpuheenvuoroja erilaisista lannoitusvaihtoehtoista.

Ilmoittautumiset: rosita.isotalo@livia.fi tai 050 438 9572.

- **vko 20: Eco Weedkiller -rikkatorjuntakoneen esittely Tuorlassa**
- **la 25.5. Tuorlan avoimet ovet, klo 10-14**
- **pe 28.6. Tilavierailuja luomukotieläintiloille, klo 10 – 16, Henttulan luomutila ja SikkaTalu, Naantali**

KIITOS

Riverhill's Highland, Kauhajoki

Jatkojalostusteemainen opintoretki Pohjanmaalle 5.-6.2.2019.

Kuva: Alma Lehti